

بہ نام خدا

دیرستان علامہ حللی (۱) دورہ اول

جزوہ درس قرآن (کل سال)

مدرس: جناب مرتضوی پور

تالیف: انجمن گنج کلاس ۷.۴ و ۷.۵ (گروہ نویسندگان جزوہ کلاس ۷.۴ و ۷.۵)

دیر گروہ معارف: حسام کریمی و ہادی جعفرزادگان

فهرست مطالب

فصل اول: پیامبران: (صفحه ۳)

فصل دوم: ترس از خداوند: (صفحه ۴)

فصل سوم: سوره توبه و حق الله و حق الناس و...: (صفحه ۵ تا ۷)

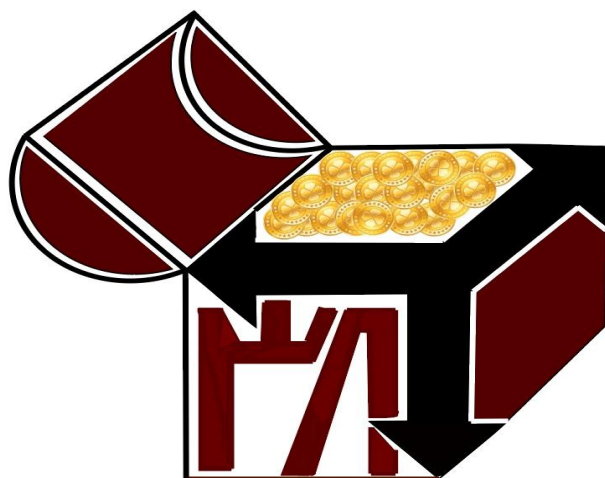
فصل چهارم: فطرت انسان و مراحل صعود و سقوط او: (صفحه ۸)

فصل پنجم: روش های بیان مفاهیم قرآن: (صفحه ۹)

فصل ششم: نماز، روزه، حج، زکات و خمس: (صفحه ۱۰ تا ۱۲)

فصل هفتم: حضرت موسی: (صفحه ۱۳)

حق شرمادی و معنوی این جزوه برای انجمن گنج محفوظ است.



فصل اول: پیامبران

پیامبران برای اینکه اثبات کنند از طرف خداوند آمده اند، دارای معجزه هستند. در واقع معجزه نشان و سندی است که نشان می دهد پیامبران از طرف خدا آمده اند. ولی یکی از بهانه کافران برای قبول نکردن دین پیامبران که از طرف خداوند آمده است، انسان بودن پیامبران است. آنها استدلال می کنند پیامبر خدا باید فرشته یا جن باشد تو (مخاطب پیامبران هستند) که یک آدم معمولی هستی و فضیلتی از ما بیشتر نداری از کجا بدانیم واقعا پیامبر هستی یا نه؟ در جواب پیامبران معجزه خود را رو می کنند. خداوند به دلیل اینکه انسان می تواند نیازهای هم نوع خودش را درک کند و او را راهنمایی کند از بین انسان ها پیامبری را برگزیده است.

فصل دوم: ترس از خداوند

مردم از چه نوع حاکمی می ترسند؟ حاکم ظالم یا حاکم عادل؟ جواب این است که مردم هم از حاکم عادل می ترسند هم از حاکم ظالم، پس فرق این دو حاکم در چیست؟ برای جواب این سوال باید بینیم دلیل ترس مردم از هر دو حاکم چیست. دلیل ترس مردم از حاکم ظالم، ظلم و ستمی است که او به آنها می کند ولی دلیل ترس مردم از حاکم عادل، عدالت و عدل اوست. مردم می ترسند که کار اشتباهی کنند و حاکم عادل عدالت را در مقابل آنها اجرا کند. وقتی ما می گوئیم باید از خدا ترسید یا از خدا بترس به خاطر ظلم و ستم خدا نیست زیرا خدا مهربان ترین مهربانان است و هرگز به مردم ظلم نمی کند دلیل ترس مردم از خداوند عدالت اوست. آنها از رفتار و اعمال خود می ترسند، می ترسند گاهی کار غلط و اشتباهی نکنند.

فصل سوم: سوره توبه و حق الله و حق الناس

سوره توبه

یکی از مغالطات معروف کافران این است که می گویند قرآن در آیه ۸۲ سوره توبه می گوید به سزای اعمالی که انجام داده‌اند باید که اندک بخندند و فراوان بگریند. اگر این آیه را تنهایی بررسی کنیم به این نتیجه می‌رسیم که اسلام دین غم و اندوه است اما این روش نتیجه‌گیری و تحلیل قرآن اشتباه است. برای تحلیل درست یک گزاره باید عبارات قبلی و بعدی آن مورد بررسی قرار بگیرد زیرا ممکن است پیوستگی بین عبارات طوری باشد که اگر از بین رود مفهوم و معنای گزاره‌ها کاملاً عوض شود. با بررسی آیه ۸۱ و ۸۲ سوره توبه، در می‌ایم که منظور قرآن در اینجا افراد منافقی است که از فرمان پیامبر اکرم سرپیچی کردند و مسئولیت‌های اجتماعی خود را انجام ندادند. قرآن در اینجا به آنها می‌گوید به سزای آنچه انجام داده‌اند اندک بخندند و فراوان بگریند.

ولی از نظر قرآن چهار نوع خندیدن گناه محسوب می شود:

- ۱- خندیدن به واسطه تمسخر
- ۲- خندیدن به واسطه غیبت
- ۳- خندیدن به واسطه ناسزا گفتن
- ۴- خندیدن به واسطه دروغ گفتن

حق الناس و حق الله و حق النفس:

حق لله: خداوند در مقابل ما حقوقی دارد که به آن حق الله می گویند مانند نماز و...

حق الناس: مردم در مقابل هم حقوقی دارند که به آن حق الناس گفته می شود.

حق النفس: حق خودمان.

مثال: بردن آبروی دیگران حق الناس و بردن آبروی خودمان حق النفس حساب می شود.

اعتراف به گناه در پیش افراد گناه حساب می شود زیرا باعث از بین رفتن آبرو می شود مگر به منظور درمان گناه باشد. اعتراف فقط باید پیش خدا صورت بگیرد.

چگونه گناه حق الله و حق الناس را پاک کنیم؟

حق الله:

- ۱- توبه
- ۲- جبران

حق الناس:

- ۱- جبران و بخشیده شدن از طرف خود شخص

فصل چهارم: فطرت انسان و مراحل سقوط و ...

فِطْرَتِ یا سِرِّشْت به نوع آفرینش انسان گفته می‌شود که خدادادی و مادرزاد بوده و بین همه انسان‌ها مشترک است. فطرت به دو شاخه فطرت شناختی و فطرت گرایشی تقسیم می‌شود. بر اساس قرآن و روایات، شناخت خدا و گرایش به توحید از مصادیق فطرت هستند. فطرت در طول زمان زیاد یا کم می‌شود و اول در همه انسان‌ها یکسان است. برخی از رفتارها باعث می‌شود فطرت انسان پایین بیاید و برخی از رفتارها باعث می‌شود بالا برود و هرچند هم این رفتارها کوچک باشد، تاثیر خود را می‌گذارند. ولی خداوند طوری این ساختار را خلق کرده است که تاثیر رفتارهای بد نسبت به رفتارهای خوب کمتر است و مسیر صعود انسان را هموار کرده است.

فصل پنجم: بیان مفاهیم قرآن

قرآن مفاهیم درون اش را به ۳ روش می گوید:

۱- قانون:

مانند قانون ارث، قصاص و...

۲- ضرب المثل

۳- داستان گویی:

داستان مواردی که در ذهن ما بعید است را بیان می کند تا به ما شجاعت دهد یا باعث همزاد پنداری می شود.

فصل ششم: نماز، روزه، حج، زکات و خمس

خمس:

خمس یعنی یک پنجم پول اضافه ای که به عنوان پس انداز است و نمی خواهیم از آن استفاده را در راه خدا و... خرج کنیم: بدانید هر گونه غنیمتی به دست آورید، خمس آن برای خدا، و برای پیامبر، و برای ذی القربی و یتیمان و مسکینان و واماندگان در راه است، اگر به خدا و آنچه بر بنده خود در روز جدایی (حق از باطل) روزی که ان دو گروه با هم روبرو شدند نازل کردیم، ایمان آورده‌اید و خداوند بر هر چیزی تواناست.

زکات:

زکات یعنی مقداری از مالی را که به واسطه طبیعت بدست آمده و فرد نقش زیادی در بدست در آن ندارد در راه خدا و... خرج کند.

حج:

حَجّ یکی از زیارت‌های اسلامی به مکه، در عربستان سعودی، است که به صورت سالانه برگزار می‌شود. حج یک امر دینی واجب برای مسلمانان است که باید حداقل یک بار در طول زندگی، توسط همه مسلمانان بالغی که توانایی جسمی و مالی برای انجام سفر و حمایت از خانواده خود در هنگام غیبت از خانه را دارند، انجام شود.

روزه:

خوردن و آشامیدن و برخی کارهای خاص دیگر از اذان صبح تا اذان مغرب به انگیزه پیروی از فرمان خدا است. روزه جزو فروع دین، برترین عبادات و از ارکان پنج گانه اسلام بوده و در ادیان پیش از اسلام نیز به روش‌هایی وجود داشته است.

نماز:

تمام این مواردی که ذکر شد، در برخی شرایط می‌توان از آن معاف شد برای مثال روزه برای فرد مریض واجب نیست یا خمس برای فردی که خود نیازمند است واجب نیست و... ولی نماز در تمام شرایط واجب است حتی هنگامی که دارید در دریا غرق می‌شوید باید نماز را بخوانید

فصل هفتم: حضرت موسی

زمانی حضرت موسی دو فرد را می بیند که در حال دعوا و بحث باهم هستند در بین جدا کردن آنها یک نفر می میرد، موسی وحشت زده فرار می کند و در نهایت به درختی می رسد. سپس از درخت صدایی می آید و می گوید من پروردگار تو هستم و تو را به پیامبری برمیگزینیم. و اینگونه شد که حضرت موسی به پیامبری برگزیده شد.